

آئین نامه داوری مرکز داوری جامعه حسابداران رسمی ایران

مصوب هیات مدیره جلسه شماره ۷/۴۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۱ بند ۱۰ صورت جلسه

فصل یکم: کلیات و تعاریف

ماده ۱- مرکز داوری جامعه حسابداران رسمی ایران به موجب مصوبه شماره ۶/۵۱ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۶ هیأت مدیره جامعه تشکیل می‌گردد. در مواردی که حل اختلاف اعضای جامعه با یکدیگر یا اعضا با غیر اعضا به این مرکز ارجاع می‌شود مطابق مقررات این آئین نامه رسیدگی خواهد کرد.

هیأت داوری صلاحیت رسیدگی به کلیه دعاوی، اختلافات و ادعاهای شرکا علیه یکدیگر یا موسسه و بالعکس را داشته و نیز اختلافات مؤسسات حسابرسی عضو جامعه با یکدیگر نیز صرفاً از طریق هیأت داوری حل و فصل گردیده و مضافاً در صورت انعقاد قرارداد با کارفرما-صاحب کار (جهت انجام امور حسابرسی) هیأت داوری در موارد حدوث اختلاف صالح به رسیدگی خواهد بود. دعاوی مربوط به سنوات، بیمه، حقوق، عیدی، پاداش و غیره نیز در خصوص شرکاء و مؤسسات در هیأت داوری جامعه قابل رسیدگی خواهد بود.

تبصره ۵: ارجاع اختلاف به مرکز داوری جامعه، وسیله‌ای اطراف اختلاف و دعوی به منزله‌ی التزام به این آئین نامه و قبول مفاد آن می‌باشد.

ماده ۲- «مرکز» در این آئین نامه به معنای مرکز داوری جامعه حسابداران رسمی ایران می‌باشد که متشکل از مرجع داوری (هیأت داوری و داور واحد)، دبیر مرکز و در صورت لزوم چند کارمند می‌باشد. دبیرخانه این مرکز در جامعه حسابداران رسمی ایران مستقر می‌باشد.

ماده ۳- «مرجع داوری» به معنای مرجع متشکل از یک یا چند داور (هیأت داوری) است که زیر نظر مرکز تشکیل می‌شود.

ماده ۴- «خواهان» به معنای یک یا چند خواهان و «خوانده» به معنای یک یا چند خوانده است.

فصل دوم: ابلاغ‌ها، مراسلات و مواعد زمانی

ماده ۵- کلیه لوایح و درخواست‌هایی که هر یک از طرفین دعوا تسلیم می‌کند و نیز اسناد منضم به آنها باید به تعداد طرف‌های دعوا و داورها به علاوه یک نسخه باشد که وسیله‌ی طرفین تهیه و به دبیرخانه تحویل می‌شود. نسخه اخیر در دبیرخانه مرکز باقی می‌ماند، یک نسخه از کلیه مکاتباتی که مرجع داوری با طرفین دعوا انجام می‌دهد نیز باید به دبیرخانه مرکز تسلیم شود.

ماده ۶- ابلاغ اوراق از طرف دبیرخانه مرکز مطابق مقررات قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹ به عمل خواهد آمد مگر این که طرفین در قرارداد داوری یا توافق مکتوب دیگری، طریق دیگری را از جمله ارسال فایل الکترونیکی اوراق، به رایانامه‌ی شخصی (آدرس ایمیل) اعلام شده وسیله‌ی مخاطب و همزمان ارسال پیامک به شماره تلفن همراه اعلامی، مقرر کرده باشند.

۱- ابلاغ کلیه اوراق و مکاتبات و هرگونه اطلاع رسانی بمنظور برگزاری جلسه داوری یا هر آنچه که مربوط به فرآیند داوری باشد از طریق یکی از روشهای مورد تشخیص دبیرخانه داوری از قبیل: فاکس، ایمیل، پست و یا اتوماسیون جامعه که کلیه مؤسسات نیز متصل به آن بوده و هستند و شرکاء (حسابداران رسمی شاغل) نیز امکان رویت و اخذ اطلاع را از آن دارند به عمل آمده و به منزله ابلاغ داخلی می‌باشد. همچنین دبیرخانه هیأت داوری می‌تواند از طریق مواد ۵ و ۶ آئین نامه اقدام نماید.

تبصره: در موارد زیر اوراق مربوط، ابلاغ شده محسوب می‌شود:

الف: وصول آن به مخاطب به نظر «داور» یا مرکز داوری محرز باشد؛

ب: مخاطب بر طبق ابلاغیه مربوط، اقدامی کرده باشد؛

ج: مخاطب نفیاً یا اثباتاً پاسخ داده باشد.

د: ابلاغ به محلی باشد که سابقه ابلاغ داشته باشد.

ه: ابلاغ در جلسه داوری واقع شود. |

ماده ۷- تاریخ ابلاغ تاریخی است که اوراق توسط مخاطب یا نماینده او دریافت می شود. در صورتی که ابلاغ از طریق الکترونیکی باشد، تاریخ ابلاغ تاریخی است که عرفاً اوراق از سوی مخاطب دریافت شده محسوب می شود.

ماده ۸- مواعد زمانی مذکور در این آئین نامه از روز بعد از تاریخ ابلاغ شروع می شود. اگر روز بعد از ابلاغ، تعطیل رسمی یا روز غیر کاری باشد، مهلت از اولین روز بعد از تعطیل یا روز غیر کاری آغاز خواهد شد. تعطیلات رسمی و ایام غیر کاری داخل در مهلت جزو مهلت محسوب می شود. اگر آخرین روز مهلت روز تعطیل یا غیر کاری باشد مهلت در پایان اولین روز بعد از آن منقضی خواهد شد.

فصل سوم: شروع داوری

ماده ۹- خواهان باید درخواست رسیدگی را به دبیرخانه مرکز تسلیم کند. دبیرخانه باید در قبال اخذ درخواست داوری، رسیدی مشتمل بر نام و نام خانوادگی خواهان و خوانده و همچنین تاریخ دریافت درخواست به خواهان تسلیم کند.

ماده ۱۰- درخواست داوری باید حاوی نکات ذیل باشد:

الف - تقاضای ارجاع اختلاف به داوری

ب- مشخصات کامل هویتی طرفین، نشانی پستی و الکترونیکی، شماره تلفن ثابت و همراه و هرگونه اسناد مثبت سمت: در صورتی که دعوی به نمایندگی یا وکالت طرح شده باشد.

پ- توضیح در مورد ماهیت اختلاف و نیز اوضاع و احوالی که منجر به بروز اختلاف شده است و بیان منشأ ادعا و دلایل آن،

ج- تعیین مبلغ ریالی خواسته به نظر خواهان، مگر آن که خواسته، غیر مالی باشد.

ماده ۱۱- خواهان باید درخواست داوری و ضمایم آن را به تعداد نسخ لازم تنظیم و به دبیرخانه مرکز تقدیم کند.

ماده ۱۲- چنانچه خواهان مفاد ماده قبل را در موقع تقدیم درخواست رعایت نکرده باشد دبیرخانه مرکز با صدور اخطاریه، ده روز به خواهان مهلت می‌دهد تا مفاد ماده مذکور را رعایت نماید. در صورتی که خواهان در مهلت مقرر تکالیف مقرر را انجام ندهد دبیرخانه مرکز با اخذ نظر هیات داوری، درخواست خواهان را رد کرده و پرونده را بایگانی خواهد نمود.

خواهان مکلف است خواسته را به صورت قطعی و منجز بیان نماید و در صورت عدم تنجیز، اخطار رفع نقص توسط دبیرخانه برای ایشان ارسال و در این صورت خواهان مکلف است ظرف مدت ده روز نسبت به رفع نقص اقدام و در غیر اینصورت درخواست وی بلااثر خواهد شد.

تبصره: رد درخواست از سوی دبیرخانه مرکز مانع طرح مجدد درخواست از سوی خواهان نمی‌باشد.

ماده ۱۳- دبیرخانه مرکز پس از دریافت درخواست داوری و ضمایم آن و همچنین وصول هزینه‌های مقرر، نسخه‌ای از آن را برای «پاسخ به درخواست داوری» به خواننده یا خواندگان به نحو مقتضی و مطمئن از جمله به روش الکترونیکی یا هر روش دیگری که طرفین به طور کتبی مورد توافق قرار داده و به دبیرخانه به طور کتبی اعلام نموده‌اند، ابلاغ خواهد کرد.

دبیرخانه می‌بایست پرونده‌های داوری را به صورت مرتب و برگ شماری شده در اختیار هیات داوری قرار داده و فرم مربوط به تأیید پرداخت هزینه دادرسی و ابلاغ وقت رسیدگی طرفین را نیز ضمیمه پرونده نماید.

فصل چهارم: هزینه‌ها و حق الزحمه داوران

ماده ۱۴- پرداخت هزینه‌های داوری به تساوی بر عهده‌ی طرفین است. مگر این که طرفین کتباً به نحو دیگری توافق کرده باشند. این توافق که به صورت مکتوب خواهد بود، باید به دبیرخانه تحویل و ضم درخواست داوری باشد. مبلغ پرداخت اولیه‌ای که خواهان پرداخت نموده است بابت سهم او از مبلغ هزینه‌های داوری منظور خواهد شد.

ماده ۱۵- چنانچه دعاوی و اختلافات ارجاع شده به داوری، متعدد باشد هزینه هر دعوی جداگانه بر مبنای تعرفه محاسبه و تعیین می‌گردد. تشخیص متعدد بودن دعاوی با مرجع داوری است.

ماده ۱۶- هزینه داوری طبق تعرفه در زمان انتخاب داوران تعیین می‌شود. این تعرفه با پیشنهاد مرجع داوری به تصویب هیات مدیره جامعه حسابداران رسمی ایران می‌رسد.

ماده ۱۷- در صورتی که طرفین از پرداخت هزینه داوری امتناع کنند دبیر مرکز می‌تواند پس از اخذ نظر مرجع داوری توقف رسیدگی را به اطراف اختلاف اعلام نماید. پس از توقف رسیدگی دبیر مرکز باید مهلتی که کمتر از پانزده روز نباشد به منظور پرداخت هزینه‌ها به طرفین اعطاء کند. عدم پرداخت هزینه در این مدت به منزله استرداد دعوی اصلی یا متقابل می‌باشد.

ماده ۱۸- چنانچه در اثنای کار داوری، طرفین اختلاف سازش نمایند، موجبی برای عدم پرداخت هزینه نیست. تعیین میزان حق الزحمه با توجه به اقدامات انجام شده با مرجع داوری است.

ماده ۱۹- هر یک از طرفین دعوا می‌تواند به منظور جلوگیری از توقف رسیدگی سهم طرف مقابل را از هزینه داوری تأدیه کند.

در صورت عدم پرداخت هزینه داوری توسط احد از طرفین و از آنجا که رسیدگی منوط به واریز کل هزینه داوری اعلامی از سوی دبیرخانه هیأت داوری بوده لذا در این صورت متقاضی (خواهان) می‌تواند با پرداخت سهم مستنکف نسبت به ادامه رسیدگی و درخواست برقراری جلسه اقدام نماید. بدیهی است در صورت محکومیت، خوانده مکلف به پرداخت هزینه داوری نیز خواهد بود. هیأت داوری تا زمانی که هزینه داوری اعلامی به طرفین توسط دبیرخانه هیأت داوری، واریز نگردد، تکلیفی به رسیدگی و برگزاری جلسه داوری نخواهد داشت.

ماده ۲۰ - هیات مدیره جامعه باید بلافاصله به پیشنهاد مرجع داوری، جدول هزینه‌ها و حق الزحمه داوران مرکز را تصویب کند. ارقام مندرج در جداول مذکور، از جمله بر اساس توافق اطراف اختلاف با مرجع داوری قابل تغییر است.

ماده ۲۱ - چنانچه امر داوری مستلزم عزیمت مرجع داوری به خارج از محل اقامت داور باشد، هزینه مسافرت با ملاحظه‌ی عواملی مثل بلیط رفت و برگشت، هزینه‌ی غذا، میزان ساعت انجام کار و... محاسبه و به حق الزحمه داوران اضافه می‌شود.

ماده ۲۲ - مرجع داوری در صورت لزوم می‌تواند نسبت به انجام تحقیقات محلی، علمی، فنی، مالی، بررسی محل، ترجمه اسناد و اوراق، کارشناسی با دریافت اطلاعات از مطلعین و نظایر آن اقدام نماید. در این صورت هزینه‌های امر داوری از قبیل هزینه کارشناسی، احراز صحت و اصالت اسناد و مدارک ابرازی طرفین اختلاف که طبق نظر مرجع داوری ضروری است بالمناصفه، بر عهده‌ی طرفین می‌باشد. چنانچه انجام هر یک از امور یاد شده به درخواست احد اطراف اختلاف باشد، هزینه‌های مربوط نیز تماماً بر عهده خود او خواهد بود.

ماده ۲۳ - میزان هزینه‌های داوری باید در رأی نهایی مرجع داوری قید شود.

فصل پنجم: پاسخ به درخواست داوری و دعوای تقابل

ماده ۲۴ - خواننده باید ظرف ده (۱۰) روز از تاریخ ابلاغ درخواست داوری، پاسخ آن را به دبیرخانه مرکز تسلیم کند. اعطاء مهلت به خواننده، به مدت پنج (۵) روز و برای یک بار، با نظر مرجع داوری مجاز است.

ماده ۲۵ - پاسخ خواننده باید حاوی نکات ذیل باشد:

الف: نام و نام خانوادگی، نشانی اقامتگاه خواننده، نشانی رایانامه (ایمیل) و شماره تلفن ثابت و همراه

ب: اظهار نظر در مورد ماهیت اختلاف و اوضاع و احوالی که منجر به بروز اختلاف شده است،

ج: پاسخ به ادعاها و خواسته، بیان ایرادات و مدافعات و ارائه هرگونه دلیل و اسناد و مدارک؛

ماده ۲۶- پاسخ خواننده باید مطابق ماده (۵) آیین نامه به تعداد لازم تنظیم و به دبیرخانه مرکز تقدیم شود.

ماده ۲۷- دبیرخانه مرکز باید فوراً پس از دریافت پاسخ خواننده، یک نسخه از آن و ضمائم آن را به خواهان ابلاغ کند.

ماده ۲۸- هرگونه ادعای متقابل خواننده باید همراه با پاسخ به درخواست داوری مطرح گردد.

ماده ۲۹- پاسخ به درخواست داوری باید حاوی نکات ذیل باشد.

الف - توضیح ماهیت اختلاف و اوضاع و احوالی که منجر به ادعای متقابل شده است.

ب - تعیین خواسته متقابل و در صورت امکان تقویم آن

ماده ۳۰- خواهان باید ظرف ده (۱۰) روز از تاریخ ابلاغ دعوای متقابل، پاسخ خود را به دبیرخانه مرکز تسلیم کند.

❖ معاذیر قانونی جهت عدم شرکت طرفین در جلسه رسیدگی همان است که در قانون آئین دادرسی مدنی بیان گردیده است.

❖ در صورت عدم رعایت مقررات، شئون اسلامی یا حرفه‌ای توسط طرفین در جلسه داوری و یا ارتکاب رفتارهای خلاف قانون و یا افتراء به طرف مقابل یا به طور کلی هرگونه اظهار رفتار خلاف شرع و قانون و مغایر با شئون جلسه داوری یا مقررات جامعه، موضوع وفق نظر سرداور صورت جلسه گردیده و به هیأت بدوی انتظامی جامعه جهت رسیدگی ارجاع خواهد شد.

فصل ششم: آثار قرارداد یا شرط داوری

ماده ۳۱- در کلیه مواردی که رسیدگی به اختلاف به مرکز داوری ارجاع می‌شود، رسیدگی طبق مقررات لازم

الاجرا در زمان درخواست داوری به عمل خواهد آمد.

ماده ۳۲- عدم شرکت طرفین در جلسات داوری یا هریک از مراحل آن مانع جریان رسیدگی داوری نخواهد بود.

مرجع داوری می‌تواند با ادامه‌ی رسیدگی بر اساس مدارک موجود مبادرت به صدور رأی نماید.

ماده ۳۳ - ادعای فقدان یا بی اعتباری قرارداد اصلی، رافع صلاحیت مرجع داوری نیست. مشروط بر این که مرجع

داوری اعتبار قرارداد یا شرط داوری را احراز کند، حتی اگر قرارداد اصلی وجود نداشته و یا باطل باشد مرجع

داوری می‌تواند درباره حقوق طرفین رسیدگی کرده، نسبت به ادعاها و ایرادات آنها اتخاذ تصمیم کند.

فصل هفتم: مرجع داوری

ماده ۳۴ - داور باید مستقل از طرفین باشد و در طول داوری نیز استقلال خود را حفظ کند. چنانچه در هر

مرحله‌ای از رسیدگی، حدوث سبب یا اسباب، موجب انتفای شرط استقلال داور شود، این داور باید فوراً ضمن

اعلام موضوع به هیات مدیره جامعه، از رسیدگی خودداری نماید.

هیات مدیره جامعه مکلف است با فوریت و به نحوی که به لحاظ زمانی، خللی در جریان رسیدگی حاصل نشود،

فرد دیگری را به عنوان علی‌البدل، برای رسیدگی به این دعوای خاص معرفی نماید.

ماده ۳۵- هرگاه مأموریت «داور» به موجب استعفای او با توافق طرفین، و یا به جهات و دلایل قانونی دیگری،

خاتمه پذیرد و نیز در صورت حجر یا فوت داور، جانشین او مطابق تشریفات یاد شده در ماده‌ی قبل، تعیین می‌شود.

ماده ۳۶- داور مکلف است وظایف خود را مطابق مقررات این آئین نامه انجام دهد.

فصل هشتم: رسیدگی

شروع مدت داوری، تاریخ اولین جلسه رسیدگی بوده و مواعد مربوط به ارجاع امر به کارشناس جزو مدت داوری قلمداد نمی‌شود. هیأت داوری می‌تواند رأساً تا ۲ نوبت هریک به مدت ۳ ماه در صورت ضرورت زمان داوری را تمدید نماید.

ماده ۳۷ - دبیرخانه مرکز پرونده را به مرجع داوری تسلیم می‌کند.

صرفاً به درخواست‌هایی ترتیب اثر داده خواهد شد، که در اوراق مخصوص درخواست داوری که به صورت متحدالشکل توسط دبیرخانه هیأت داوری تهیه شده است، تنظیم و تقدیم گردد.

ماده ۳۸ - رسیدگی مرجع داوری مرکز، تابع مقررات این آئین نامه و حسب مورد مقررات باب هفتم قانون آئین دادرسی مدنی می‌باشد، در مواردی که مقررات فوق حکمی ندارند رسیدگی تابع قواعدی است که طرفین تعیین می‌کنند. چنان چه طرفین قواعدی تعیین نکرده باشند رسیدگی تابع مقرراتی خواهد بود که مرجع داوری تعیین می‌کند. حضور در جلسه داوری و یا پاسخ به اظهارات یا درخواست داوری خواهان یا به طور کلی هرگونه اقدام صریح یا ضمنی خواننده در خصوص فرآیند داوری به منزله قبول صلاحیت هیأت داوری می‌باشد.

ماده ۳۹ - مرجع داوری باید در کلیه دعاوی، منصفانه و بی طرفانه عمل کند و اطمینان حاصل کند که هر یک از طرف‌ها از فرصت معقولی برای طرح ادعاها و دفاعیات خود برخوردار شده‌اند.

ماده ۴۰ - مرجع داوری جلسات شور، استماع یا بازرسی اموال یا اسناد و مدارک را در محل جامعه تشکیل می‌دهد، مگر این که طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند و مورد موافقت داوران قرار گیرد. در این مورد چنان چه هزینه‌ای در بر دارد، بر عهده‌ی طرفین دعوی می‌باشد.

در صورتی که هیأت داوری جهت تنویر و اثبات موضوع، ارجاع امر به کارشناسی را ضروری بداند، ضمن تعیین حدود و چارچوب کارشناسی و مدت آن و دستمزد و مسئول پرداخت، موضوع را به کارشناس رسمی دادگستری یا حسابدار رسمی عضو جامعه ارجاع خواهد داد. در هر صورت کارشناس مربوطه نمی‌تواند از اعضای هیأت داوری یا همکاران متداعیین باشند مگر در صورتی که طرفین بر این امر توافق نمایند.

ماده ۴۱- مرجع داوری می تواند پس از بررسی لوایح کتبی و اسناد طرفین برای استماع اظهارات شفاهی آنها جلسه تشکیل دهد. چنان چه یکی از طرفین در زمان مناسب درخواست تشکیل جلسه نماید برگزاری جلسه برای یک مرتبه الزامی است مگر این که طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند.

ماده ۴۲ - مرجع داوری باید قبل از تشکیل جلسه از طریق دبیرخانه مرکز، زمان و مکان (در صورتی که محل جلسه، غیر از محل جامعه باشد) تشکیل جلسه را با ابلاغ اختاریه به طرفین اعلام کند. تاریخ جلسه باید حداقل پنج (۵) روز پس از تاریخ ابلاغ اختاریه به طرفین باشد. مگر این که طرفین، به زمان زودتری برای تشکیل جلسه رسیدگی توافق نموده و به صورت کتبی به دبیرخانه مرکز اعلام نمایند.

ماده ۴۳- در صورتی که یکی از طرفین علی رغم ابلاغ اختاریه، بدون عذر موجه در جلسه رسیدگی حاضر نشود مرجع داوری می تواند بدون تجدید جلسه به رسیدگی ادامه دهد.

ماده ۴۴- طرفین دعوا می توانند شخصاً یا با تعیین وکیل دادگستری در جلسه حاضر شوند.

ماده ۴۵ - اداره جلسات رسیدگی با مرجع داوری است. در صورتی که رسیدگی به موضوع در صلاحیت هیات داوری است، اداره جلسات با سرداور می باشد.

ماده ۴۶ - اشخاص فاقد سمت نمی توانند در جلسه رسیدگی شرکت نمایند مگر با رضایت متداعیین و اجازه مرجع داوری.

ماده ۴۷-

الف) «داور» می تواند در امور مربوط به موضوع اختلاف که محتاج به تعیین تکلیف فوری است، به درخواست هر کدام از طرفین دستور موقت صادر نماید. دستور موقت باید مستدل باشد. جهت یا جهات ضرورت تعیین تکلیف فوری باید مشخص شود.

ب) هرگونه ادعا یا اختلاف طرفین در مورد خسارت ناشی از اجرای دستور موقت، به داوری مرکز داوری ارجاع می‌شود. در صورتی که دستور موقت قبل از شروع داوری صادر شود، متقاضی مکلف است دعوای ماهوی خود را ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ دستور موقت طرح نماید در غیر این صورت از دستور موقت رفع اثر می‌شود.

پ) «داور» می‌تواند مقرر نماید که متقاضی دستور موقت، تأمین مناسبی مانند وجه نقد یا اوراق و اسناد بهادار یا ضمانت نامه بانکی به منظور جبران خسارت ناشی از اجرای دستور موقت، نزد مرکز داوری بسپارد.

چنانچه طرف دیگر، تأمینی بدهد که متناسب با موضوع دستور موقت باشد، «داور» از دستور موقت رفع اثر خواهد کرد.

ت) مراجعه به محاکم دادگستری و درخواست دستور موقت در موارد استثنائی، قبل از داوری یا حین داوری به معنای عدول و نقض موافقتنامه داوری نیست و مانع از رسیدگی مرجع داوری نخواهد بود. تقاضای دستور موقت از محاکم دادگستری توسط هر یک از طرفین و نیز دستور صادره باید توسط متقاضی و بدون تأخیر به دبیرخانه مرکز اطلاع داده شود.

چنانچه دفاعیات یا ادعاهای خواننده نیازمند طرح درخواست داوری علیحده باشد، این موارد در جلسه رسیدگی صورتجلسه ولیکن تأثیری در دعوی یا داوری جاری نخواهد داشت و طبعاً خواننده می‌بایست نسبت به درخواست داوری جداگانه اقدام نماید.

ماده ۴۸- ورود شخص ثالث

هرگاه شخص ثالثی در موضوع داوری برای خود مستقلاً حقی قائل باشد و یا خود را در محق شدن یکی از طرفین ذینفع بداند، می‌تواند تا وقتی که ختم رسیدگی اعلام نشده است وارد داوری شود، مشروط بر این که قرارداد داوری، «داور» تعیین شده و آیین داوری را بپذیرد و ورود وی مورد ایراد هیچ کدام از طرفین واقع نشود. در صورتی

که یکی از طرفین به ورود شخص ثالث ایراد نماید، «داور» نخست در آن مورد اظهار نظر خواهد نمود و تصمیم وی قطعی است.

فصل نهم: ختم رسیدگی، صدور و ابلاغ رأی

ماده ۴۹ - مرجع داوری پس از این که احراز کرد طرفین از فرصت کافی برای ارائه مطالب خود برخوردار شده‌اند ختم رسیدگی را اعلام می‌کند. پس از ختم رسیدگی هیچ لایحه، استدلال یا دلیل جدیدی قابل طرح و ارائه نیست مگر به تقاضای مرجع داوری و یا با اجازه آن

ماده ۵۰ - مرجع داوری باید پس از اعلام ختم رسیدگی، ظرف بیست (۲۰) روز رأی مقتضی را صادر نماید.

ماده ۵۱ - رسیدگی داوری با صدور رأی نهایی یا به موجب دستور مرجع داوری در موارد زیر خاتمه می‌یابد.

۱- استرداد دعوا توسط خواهان

۲- عدم امکان یا عدم لزوم ادامه رسیدگی به دلیل دیگر به تشخیص مرجع داوری

ماده ۵۲ - مرجع داوری باید ظرف سه (۳) ماه از تاریخ ابلاغ موضوع داوری، رأی نهایی خود را صادر کند. مگر

این که بنا به دلیل موجه با تشخیص مرجع داوری، تمدید مدت یاد شده لامحاله باشد یا طرفین با توافق مدت را تمدید کنند. تمدید این مدت برای یک بار و به میزان همین سه (۳) ماه می‌باشد.

ماده ۵۳ - در مقدمه رأی داوری خلاصه موضوع، ادعاها، مدافعات، دلایل هر یک از طرفین و رسیدگی‌های انجام

شده درج می‌شود. رأی مرجع داوری باید مستدل و متضمن اسباب و علل حکم باشد. تبصره؛ چنان چه طرفین اختیار مصالحه و سازش را به مرجع داوری محول کنند، این مرجع می‌تواند رأی خود را بر مبنای مصالحه صادر کند.

ماده ۵۴- در مواردی که مرجع داوری مرکب از بیش از یک داور است رأی داوری باید با اکثریت آرا صادر شود، مگر این که طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند. در هر حال توافق طرفین نمی‌تواند به گونه‌ای باشد که نظر سرداور، در تصمیم نهایی مرجع داوری غیر مؤثر واقع شود.

ماده ۵۵- پس از صدور رأی، دبیرخانه مرکز یک نسخه از آن را مشروط بر آن که هزینه‌ها و حق الزحمه داوران پرداخت شده باشد به یکی از روش‌های یاد شده در مواد قبلی، به طرفین ابلاغ کند.

ماده ۵۶- نسخه اصلی رأی در دبیرخانه مرکز بایگانی می‌شود. طرفین دعوا می‌توانند با پرداخت هزینه، نسخ اضافی از رأی را که توسط دبیرخانه مرکز تصدیق شده است از دبیرخانه دریافت کنند.

ماده ۵۷ -

الف) رأی داوری باید کتبی باشد و به امضای «داور» برسد. در موردی که داور» بیش از یک نفر باشد، امضای اکثریت داوران کافی خواهد بود، مشروط بر این که علت عدم امضای اعضای دیگر هیأت داوری در برگ رأی ذکر شود. نظر مخالف یا جداگانه هر داور، به رأی ضمیمه می‌شود، مگر طرفین طور دیگر توافق کنند.

رأی داوری با نظر دو عضو از سه عضو هیأت داوری معتبر و لازم الاجرا خواهد بود. لیکن در صورت عدم اجماع اعضای هیأت داوری، نظر مثبت سرداور در اکثریت مذکور جهت لازم الاجرا بودن رأی داوری ضروری می‌باشد.

ب) رأی داوری مشتمل است بر «مقدمه»، «خلاصه جریان رسیدگی»، «متن رأی داور» و «بخش اجرایی رأی»

- مقدمه» رأی شامل شماره پرونده، شماره و تاریخ رأی، و محل رسیدگی، مشخصات و نشانی طرفین، نام داور داوران و خواسته دعوی خواهد بود.

- «خلاصه جریان رسیدگی» مشتمل است بر خلاصه‌ای از اظهارات طرفین و مذاکرات جلسه یا جلسات استماع و نیز اقداماتی که به منظور احراز واقعیات و بررسی دلایل صورت گرفته است.

- متن رأی» مشتمل است بر ذکر موضوع دعوی یا دعاوی و خواسته و نیز کلیه دلایلی که رأی بر آنها مبتنی است مگر این که طرفین توافق کرده باشند که دلایل رأی ذکر نشود یا رأی سازشی باشد یا براساس اختیار «داور» برای طرفهای صلح و سازش صادر شده باشد.

- «بخش اجرایی رأی»، مشتمل است بر تشخیص منجز «داور» نسبت به خواسته و دفاعیات طرفین و نیز نسبت به تکالیف و اقداماتی که طرفهای ذریبط دعوی باید مطابق بخش اجرایی رأی به عمل آورند.

ماده ۵۸- مرجع داوری می تواند تا انقضای مدت داوری رأساً هر گونه اشتباه در محاسبه، نگارش و یا اشتباهات مشابه را در رأی اصلاح و از طریق دبیرخانه مرکز به طرفین ابلاغ کند.

ماده ۵۹- هر یک از طرفین می توانند ظرف بیست (۲۰) روز از تاریخ ابلاغ رأی درخواست اصلاح رأی را به دبیرخانه مرکز تسلیم کنند. درخواست اصلاح باید مطابق ماده (۴) آئین نامه به تعداد کافی باشد. مرجع داوری باید ظرف بیست (۲۰) روز از تاریخ تسلیم تقاضا، اتخاذ تصمیم کند.

ماده ۶۰- رأی اصلاحی باید مطابق مقررات این آئین نامه به طرفین ابلاغ شود.

ماده ۶۱- پس از ابلاغ رأی و قطعیت آن در صورتی که محکوم علیه در مقام اجرای رأی برنیاید، ذینفع طبق مقررات باب داوری قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی، می تواند از دادگستری تقاضای اجرای رأی نماید.

ماده ۶۲- هر گونه اصلاح و تغییری در احکام این آئین نامه، براساس پیشنهاد مرجع داوری، ظرف حداکثر یک ماه به تصویب هیات مدیره می رسد.